

[Harald Petersen.]

Det er rigtigt, at Tanken om et saadant Hjemmeværn længe har været fremme, men det er vel lige saa rigtigt, at denne Tanke som saa mange andre gode Tanker har skullet gennemgaa en vis Modningsproces, inden den kunde realiseres. Opretelsen af Hjemmeværnsforeningerne under Krigsministeriets Kontrol var det første Skridt, selv om disse Foreninger paa det første Stadium vel mest maatte betragtes som private Foreninger uden direkte Tilknnytning til vore Værn. Det var i hvert Fald den Opfattelse, alle Partier gjorde gældende, dengang Overenskomsten mellem Krigsministeriet og Hjemmeværnsforeningernes Landsledelse blev afsluttet. Den af mig i 1946 afsluttede Overenskomst var paa det daværende Tidspunkt den yderste Grænse, hvortil det var muligt at naa, hvis politisk Samling over en bredere Front om dette Spørgsmaal skulde opretholdes.

Det er ogsaa rigtigt, at jeg som Forsvarsminister gjorde den Opfattelse gældende, at Hjemmeværnsforeninger var eet og et regulært Hjemmeværn noget andet, men mig bekendt har intet betydende politisk Parti næret den Opfattelse, at man i 1946—47 kunde gaa videre. Det var jo ogsaa naturligt at se selve Sagen om Hjemmeværnet i Forbindelse med og paa Baggrund af den endelige Forsvarsordnings hele Struktur. Derfor har den højtærede Forsvarsminister ogsaa Ret i, at jeg ingen direkte Forberedelser havde truffet med Hensyn til Oprettelse af et regulært Hjemmeværn. Den Form, den højtærede Minister gav dette indledende Afsnit af sin Forelæggelsestale, syntes imidlertid at indeholde en Slags Bebrejdelse, men en Bebrejdelse, som det i hvert Fald ikke tilkommer den højtærede Minister at rette mod os. Jeg mindes allenaars ikke, at det nuværende Regeringsparti paa noget Tidspunkt eller under nogen Form har luftet Anskuelse, der lod formode, at man gik svanger med Tanker om at oprette et Hjemmeværn under militær Overledelse. Det er noget, der først er kommet paa et senere Tidspunkt.

Naar denne Tanke altsaa allerede nu er blevet udformet i Lovforslags Form, er en af Aarsagerne formentlig den, at f. Eks. mit Parti under Indtryk af Begivenhedernes Udvikling og ved en Vurdering af Spørgsmaalet om en omgaaende Udbygning af vore Forsvarsmuligheder har henledt den høje Regerings Opmærksomhed paa det ønskelige og formaalstjenlige i, at Problemet om Hjemmeværnsforeningerne kom ind under fastere Former af Hensyn til Medlem-

merne af Hjemmeværnsforeningerne selv, og at man i denne Forbindelse ogsaa har taget Spørgsmaalet om en Lovfæstelse af et regulært Hjemmeværn op til Gennemførelse under en eller anden Form. Senere har saavel Venstre som Det konservative Folkeparti rettet en direkte Henvendelse til den højtærede Statsminister om det samme Spørgsmaal.

Naar Venstre har ment det rigtigt at koble Problemet om Hjemmeværnet ud fra Vedtagelsen af den endelige Forsvarsordning, skyldes det naturligvis flere Forhold. For det første er der det almindelige Forhold, at Tiden rider hastigt, og efter den Tomgang, som den politiske Udvikling paa disse Omraader paa flere Maader har betinget i det sidste Aars Tid, haster det efter vor Opfattelse med at faa vore Sager bragt i bedre Orden. For det andet har vi den Opfattelse, at en almindelig Bedømmelse af vor egen Stilling saavel blandt de nordiske Lande som inden for Staternes Samfund i Almindelighed maa tilsige Danmark at tage virkelig positive Skridt for at markere vor Vilje til at værne vort eget, saaledes som den højtærede Minister ogsaa pegede paa det i sin Forelæggelsestale, og saaledes som det blev understreget af den ærede socialdemokratiske Ordfører for lidt siden. Da endelig den Forsvarsordning, som vi skal skabe, paa Grund af mange Forhold vil lade vente noget paa sig, og da man fra de fleste Sider er klar over, at et Hjemmeværn skal vi have, og da det ydermere er praktisk muligt allerede nu i sine Grundtræk at etablere Rammerne om et Hjemmeværn, bør Tiden efter vor Opfattelse udnyttes, idet den høje Regering jo rent principielt nu ogsaa har taget sit Standpunkt i denne Sag gennem en Erklæring om, at den er kommet til den Opfattelse, at et lovfæstet Hjemmeværn kommer vi ikke uden om.

Tilbage stod saa egentlig kun Spørgsmaalet om at udskyde Sagen kortere eller længere Tid eller handle nu. En Udskydelse af Sagen var Venstre af mange Grunde Modstander af, baade ud fra saglige, politiske og psykologiske Grunde, idet alle disse Grunde vilde tale imod en Udsættelse. Det var derfor, Venstre havde den Opfattelse, at man maatte ønske Spørgsmaalet løst nu. Den høje Regering har altsaa ogsaa været af samme Opfattelse, efter at Sagen var nærmere drøftet i Forsvarskommissionen. Saa vidt jeg kan se, synes Motiveringen fra den høje Regering nu at være blevet den, at man vil undgaa en offentlig Polemik, hvorved man kunde risikere udadtil at svække Tilliden til Regeringens officielle